

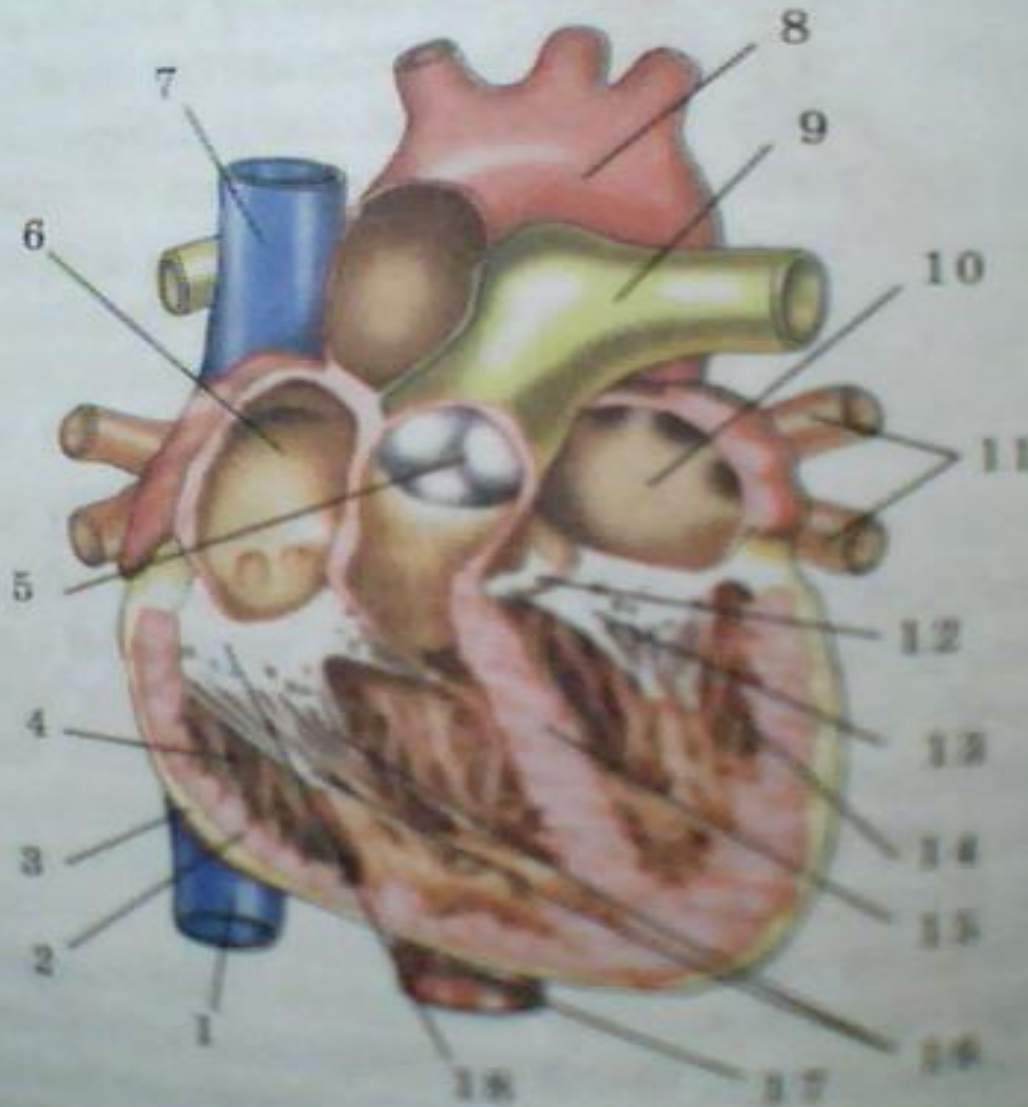
Сабақ тақырыбы:

Жүрек-қан тамырлары жүйесінің
аурулары және олардың алдын алу.

Сабақ типі:Аралас сабақ.

түрі:Кіріктірілген сабақ.

Жүректің құрылысы.

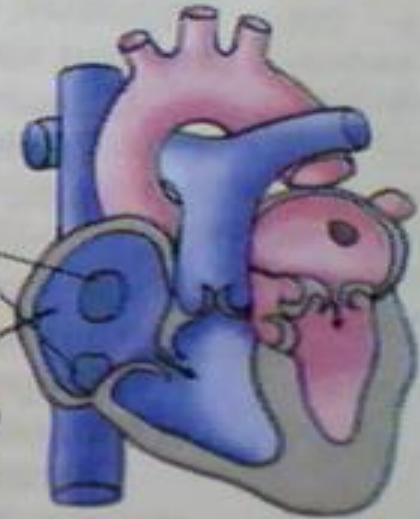

Жүректің жұмысы.

Электрокардиограмма

Қуыс венаның сол жақ жүрекке түсу орны

Жүрекшелердің жиырылуы және қарыншалардың босануы

Жүрекшелердің жиырылуынан аяқталуы және қарыншалардың жиырылуының басталуы

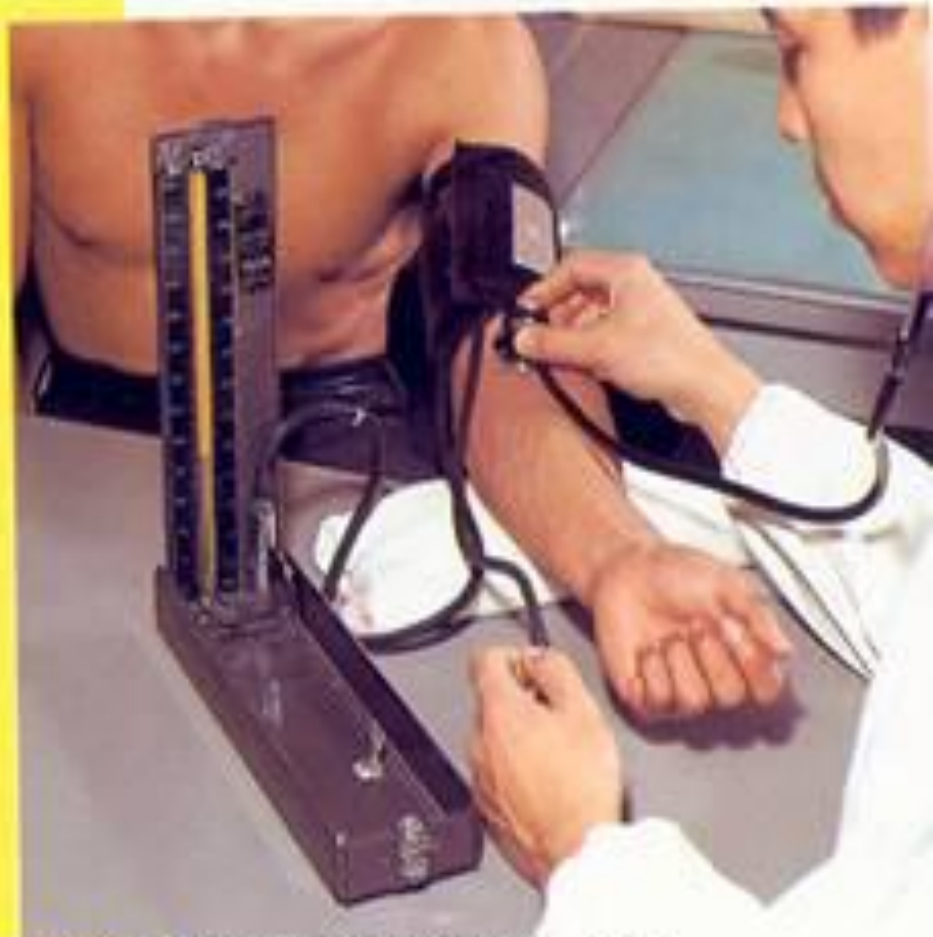
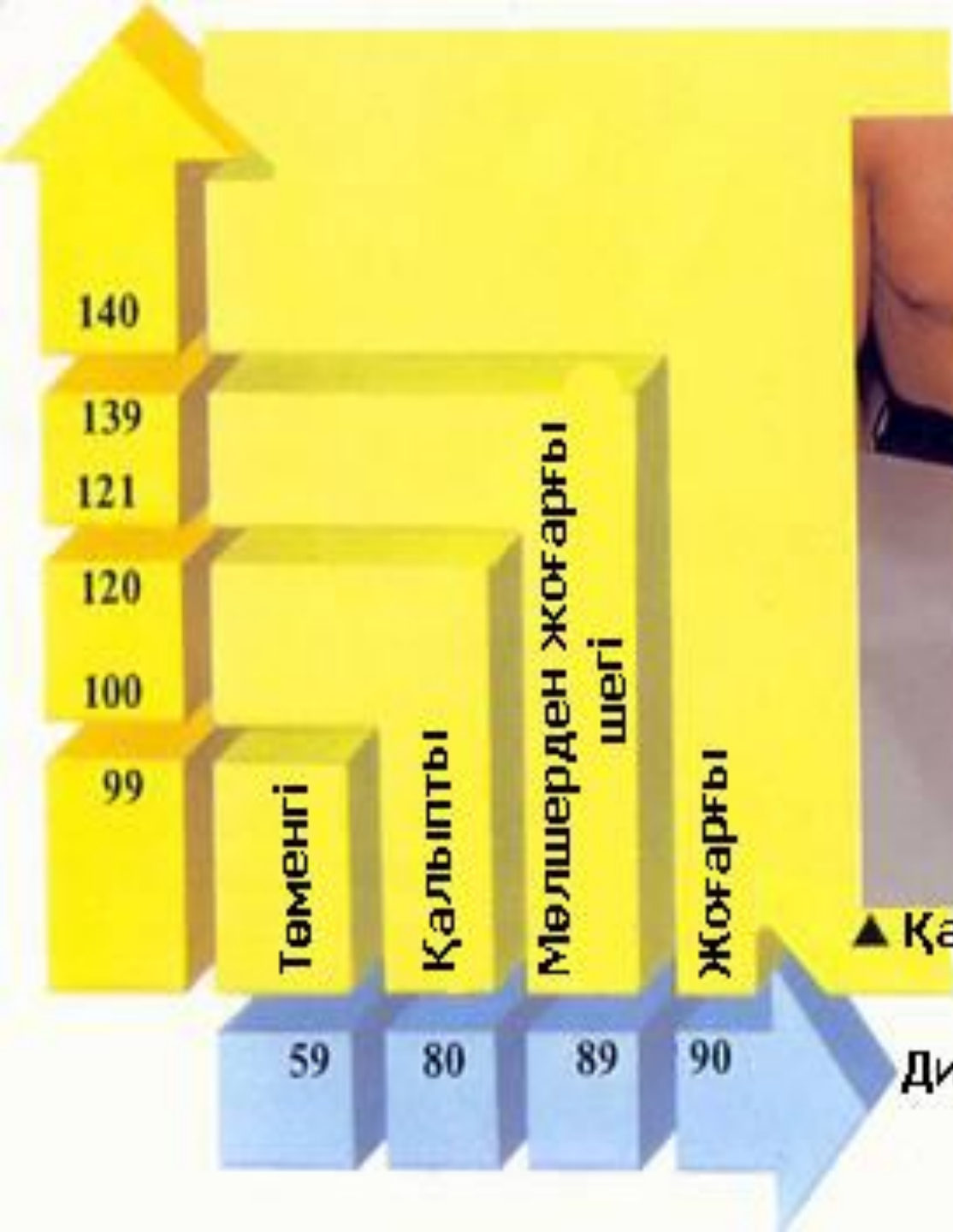

Қарыншалардың жиырылуы және қанмен толғуы

Қан,оның тамырлармен айналуы.

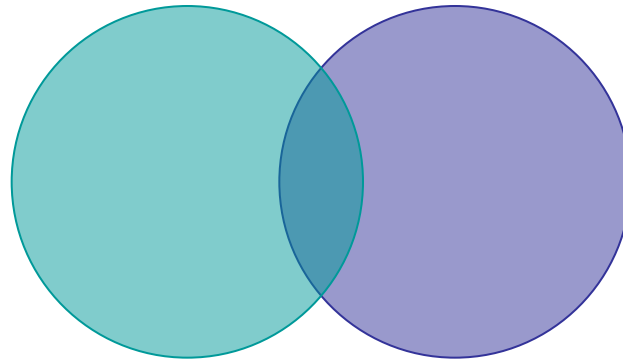

▲ Қан қысымын өлшеу

Диастольқ қысым

Венн диаграммасы.

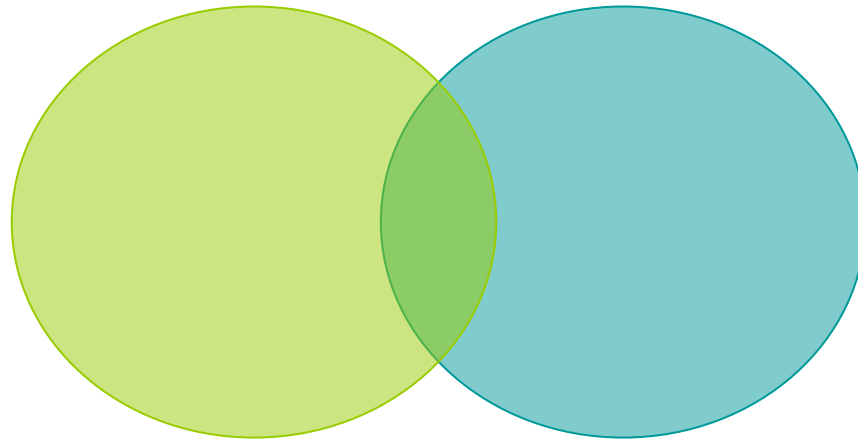
Жүректің қабаттары.

Тамырдың түрлері.

Жауаптар:

- 1.Эпикард.
- 2.Миокард.
- 3.Эндокард.

- 1.Артерия.
- 2.Вена.
- 3.Капиллярлар.

Сұрақтар.

- Жүрек-қан тамырлар жүйесі жұмысының бұзылуына не себеп болады?
- Жүрек-қан тамырлар жүйесінің қандай ауруларын білеміз?

Сабақтың мақсаты:

1. Жүрек қан- тамырлары жүйесінің аурулары, олардың себептері.
2. Аурудың алдын алу шаралары туралы түсінік.
3. Денсаулықты сақтаудың маңызы жайындағы ұғым.

Никотин әсерінен тамырлар тарылғанда қол температурасының өзгеруі.

Тепловизор арқылы
жасалған ер адам
қолының суреті

Қалыпты

7,5 минуттан кейін

17,5 минуттан кейін

Жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларына тамақтанудың әсері.

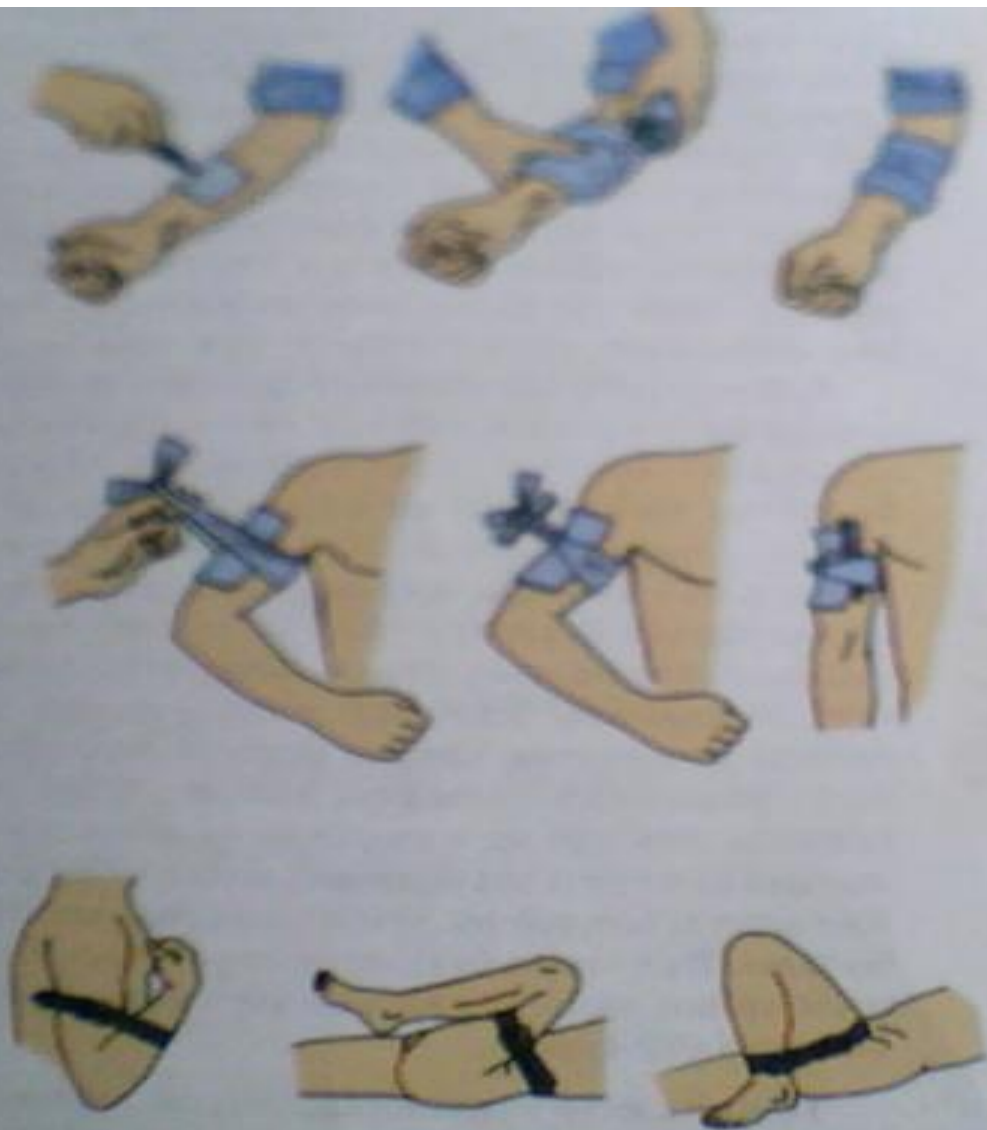
1. Майлы тағамдар.
2. Тұзды тағамдар.
3. Қуырылған тағамдар.
4. Тәтті тағамдар.

Қан тамырларының зақымдануы.

Қан кету түрлері.	Қан кету ерекшеліктері.	Алғашқы жәрдем көрсету.
1.Қылтамырдан	Өте ұсақ тамырлар зақымданады,тез тоқтайды.	Жараны йод тұнбасымен тазалап, дәке таңады.
2. Көктамырдан	Қанның түсі қоңырқай.Көп қан жоғалтуы мүмкін.	Жараға қатты таңғыш немесе жгут таңу керек.
3.Салатамырдан	Жоғарғы жылдамдықпен шапшып,алқызыл қан ағады.	Зақымданған жерден жоғары қатты,жгут таңу керек.
4.Ішкі қан кету	Ағзаның ішкі қуысы зақымданады.суық тер шығып бозару, әлсіздік пайда болады.	Басын көтеріңкі етіп жартылай отырғызып мұз басу керек.

10-зертханалық жұмыс.
Қан кеткенде алғашқы көмек көрсету.

Терминологиялық сөздік.

Артерия - сала тамыр.

Вена - көктамыр

Капиллярлар - ұсақ тамырлар.

Ритм - ырғақ.

Тест.

1. Никотиннің әсерінен алақанға жылудың таралу деңгейін көрсететін құрал.

- а Тонометр
- в Тепловизор
- с Электрокардиограф

2. Тамырдан қан кетудің қайсы қауыптірек?

- а Артериялық.
- в Веналық
- с Капиллярлық.

3. Инфаркт миокарда қандай ауру?

- а Қан қысымының көтерілуі.
- в Жүрек бұлшықетінің жансыздануы.
- с Тамырлардың зақымдануы.

4. Қаназдық ауруының себептері.

- а Туа біткен кемістік.
- в Гемоглабиннің төмендеуі.
- с Қанттың артуы.

5. Жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларының алдын алу жолдары.

- а Қан құю.
- в Дәрігердің тексеруінен өту.
- с Салауатты өмір салтын ұстану.

Жауаптар.

1. Никотиннің әсерінен алақанға жылудың таралу деңгейін көрсететін құрал.

а Тонометр

+в Тепловизор

с Электрокардиограф

2. Тамырдан қан кетудің қайсы қауыптірек?

+а Артериялық.

в Веналық

с Капиллярлық.

3. Инфаркт миокарда қандай ауру?

а Қан қысымының көтерілуі.

+в Жүрек бұлшықетінің жансыздануы.

с Тамырлардың зақымдануы.

4. Қаназдық ауруының себептері.

а Туа біткен кемістік.

+в Гемоглабиннің төмендеуі.

с Қанттың артуы.

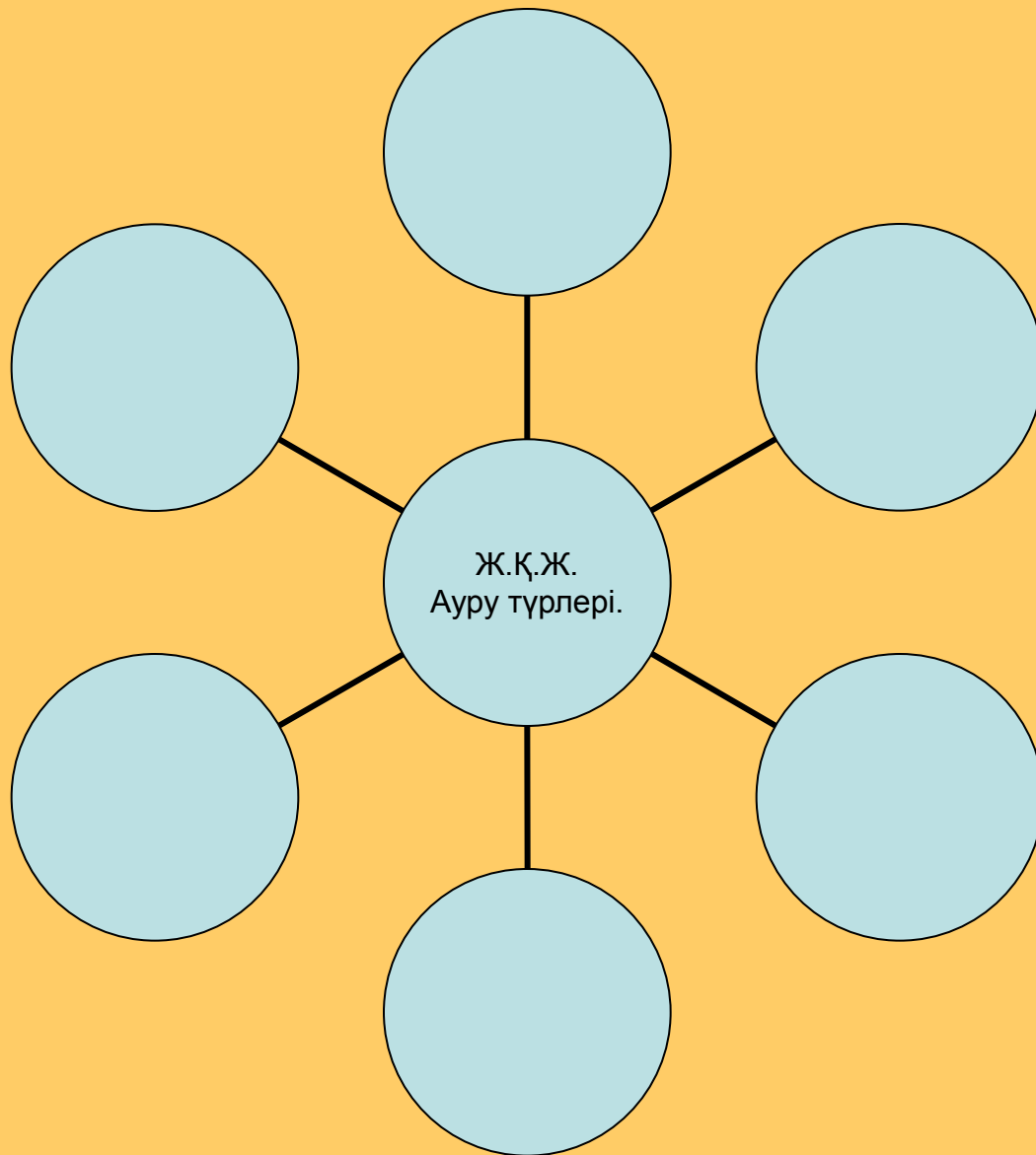
5. Жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларының алдын алу жолдары.

а Қан құю.

в Дәрігердің тексеруінен өту.

+с Салауатты өмір салтын ұстану.

Жауаптары.

Сұрақ-жауап.

1. Жүрек-қан тамырлар жүйесінің ауруға шалдығуына не әсер етеді?
2. Қан қысымының көтерілуіне әсер ететін тағам түрлері?
3. Жгутты не үшін пайдаланады?
4. Жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларының алдын алу шаралары.

“Денсаулық-басты байлық”

халық қағидасы.

“Адамда барлығы тамаша
болуы керек:жаны да,тәні де,
жұмысы да,ойы да”

А.Чехов.

“Ауырып ем іздегенше,
Ауырмайтын жол іздейік”

Үйге тапсырма: & 40.

Қан кеткенде көрсетілетін алғашқы
көмек түрлеріне жаттығу.